

Sevgili Deniz Okur'un Ardından – Rengigül Ural

Deniz Hanım'ın ardından kısaca bir nekroloji kaleme almam gerekir diye düşündüm. Özellikle doğum günü olan Haziran ayında.

Kendisi ile Koç ailesinin Ankara bağı dolayısıyla, bundan çeyrek asır önce tanışmıştık. Bir gün annesi Nuran GÜDÜLLÜOĞLU ile gelmişlerdi. Biz de Semahat Hanım'ın Divan'daki ofisinde çalışıyorduk. Divan henüz yıkılmamıştı. O eski, güzel “suite” odadaydık. Amerika'dan yeni dönmüştü. Enerjik hâli, candan konuşması hoşuma gitmişti. Aramızda bir sıcaklık oluşuverdi.

Yıllar geçtikçe, Koç ailesinin diğer kıymetli akraba, eş-dost hanımları ile dost olduğumuz gibi kendisi ile de dost ve sırdaş olduk.

Bir sohbetimizde, Pirinççioğlu bir önceki soyadı olduğunu anlatırken birden Londra dönüşümde Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Prehistorya ve Arkeoloji bölümümüzdeki tatlı sınıf arkadaşım Nilgün aklıma geldi. Sınıfta 20 kişiydik. Çoğu Ankara Kolejlisi idi. Lisan puanı ile aldığı için bölümde daha çok akademik ya da hariciye kökenli ailelerin çocukları okuyordu sanırım. (Sonraki üniversitem Hacettepe'deki bölümüm de öyle idi.) Ben de İstanbullu, İngiltere'de okumuş bir genç kızdım. Arkadaşlarım özellikle erkek arkadaşlarımız o sağ-sol olaylarında beni korumuşlardı. Deniz Hanım ile sohbetimizi derinleştirdikçe ve Nilgün'ün, Deniz Hanım'ın görünmesi olduğunu öğrendiğimde; “Dünya ne küçük.” diye gülüştük. Sohbetimiz, dostluğumuz, birbirimize saygı ve güvenimiz yıllar içinde pekişti.

Deniz Hanım, Ankara'dan sonra Amerika'da güzel bir form almıştı. Kişiliği sevecendi. Doğal bir neşesi ve natürel bir güzelliği vardı. Tatlı konuşmaları ile derinlikli mavi iri gözleri insana yaşam coşkusu veriyordu. Ailesinden, çocuklarından, torunlarından da her zaman sevgiyle bahsederdi. Evlatlarının başarılarıyla gurur duyardı. Aslında başarılı kişilerle gurur duyduğunu gözlemlerdim. Yani kişiliğinde “insani ilişkiler” barındırırdı çoğu kez ve bu karakteri benim hoşuma giderdi.

Zaman zaman telefonda, davetlerde, cenazelerde, etkinliklerde, ofisimde buluşur, bazen uzun, bazen kısa görüşmeler yapardık. Yine böyle bir karşılaşmamızda Ersin'in mum sevdiğini bildiği için Ersin'e iltifat etti ve kendisinin de ne kadar mumdan, mum ışığından etkilendiğini söyledi. O yılbaşı bize Nişantaşı'ndan -ki orada otururlardı Mehmet Bey ile. Yiğit Bey de tabii aynı güzel apartmanda oturuyordu.- "BC Atelier jasmine scented candle" hediye etmişti. Hâlâ Suadiye'deki evimizin balkonunda durur, zamanı, sırası geldikçe yakarız.

Deniz Hanım ile kıymetli eşi Mehmet Bey'i de tanıdım. Kibar, efendi, olgun bir hukukçu. Eski Nişantaşılı. Telefonda, davetlerde kısa sohbetler yaptık. Her zaman saygılı idi. Merhum ağabeyi Yiğit Bey'i de tanıdım. Kitaplarından bazılarını okudum. Hastalık sürecine şahit oldum. Telefon ile özel bir ricasını, ses tonunu hayatımın sonuna kadar unutamam. Galatasaray Lisesi'ne de katkıları yadsınamaz tabii.

25 yıl her ne zaman Amerika'ya gitse, Londra'ya gitse, yaş günlerimde beni hiç unutmadı sevgili Deniz Hanım. Her seferinde kendisini tebessümle anacağım bir hediye armağan etti. Güzel kartlar yazarak. Kart seçmek de yazmak da bir yetenek, bir görgü, içselleştirilmiş rafine bir formdur.

Doğum günlerimde, yılbaşında imkânı olduğunda bizzat gelerek hediyesini takdim etmesini, ya da telefon ederek şoförünün yolda olduğunu söylemesini, içten zarafetini de unutmam mümkün değil.

Ben de doğum gününde Semahat (Arsel) Hanım'ın hediyesi olan doğum günü pastasını özenle yaptırtır, evine şoförümüz Kenan (Elmas) ile ulaştırırdım. Bir köşe yazımda da Kenan'ı anlatacağım. Semahat Hanım'ın tabiriyle "mahdut geliri" bir insanın azminin başarısı aktaracağım, Nüsret (Arsel) Bey'i anarak. Zira Nüsret Bey, "Rengigül'ün yetiştirdiğini alalım." derdi, nur içinde yatsın.

Deniz Hanım'ın, annemin çoğu İngiliz olan şapka koleksiyonunu bildiği için kendi lacivert şapkasını hediye etmesini de unutamam. Tatlı, canlı konuşması ile pek duygulanmıştım. Koleksiyon yadigâr şapkaların arasında arşivimde durmakta.

Hele İngiltere, İskoçya dönüşlerinde ne tatlı konuşurdu. "Ah şekerim! Seni andım Londra'da." diyerek.

Çok sevdiğimi bildiği shortbread’i zarafetle takdim ederdi. “Kutusunu da seveceğin gibi seçtim.” diye devam ederdi sohbeti.

Shortbread’in metal kutuları da koleksiyonumdadır. Bu, 1961 yılına kadar gider. Pek güzeldir. İskoçların geleneksel tereyağlı bisküvileri. Rengigül Hanım’ın e-kitabında Türk, İngiliz, Çerkes kültürlerindeki benzerlikleri yazmıştım. Bunlardan bir tanesi “Shortbread” ile bizim “Kedi Külümbe”mizdir. Geleneksel çıkış noktaları da çok benzerdir.

Bir keresinde de Kraliçe Elizabeth koleksiyon takımı hediye getirmişti Deniz Hanım. Pek hoşuma gitmişti.

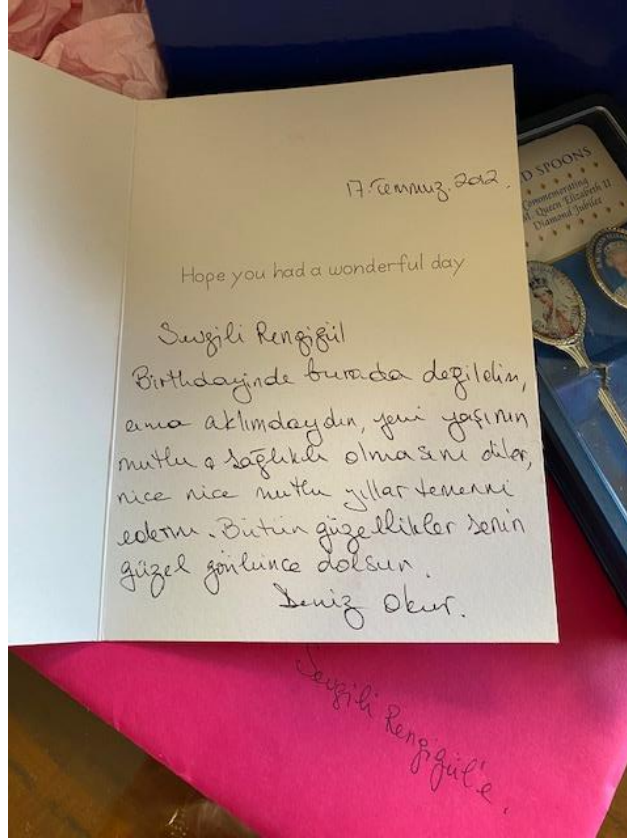
Büyük Britanya’ya ait “collectable” parçalar gerek anne ve babamın gerekse şahsımın satın alabildikleri ve 60 yıllık süreçteki yani Royal Botanic Garden’da babamın “Flora of Turkey” çalışmalarından itibaren tüm yadigârların envanterini yaptığımda sadece “British”, “Royal” bir kültür ortaya çıkacağını düşünüyorum. Ve bu envanteri anılarımla, fotoğraf ve belgelerle beslediğimde hayli hacimli güzel bir çalışma olacağını hissediyorum içgüdüsel.

Her armağanı pek hoştu Deniz Hanım'ın. Ve içinde hep bir duygu, romantizm dokusu barındırırdı.

Armağanların her zaman çok yüksek ücretle olması önemli değil bence. En önemlisi hatırlamak, hatırlanmak. Özel izim bir kart, duygulu birkaç söz ile "gönül alma" dedikleri byklerimin bence çok kıymetli.

"Uđur getirsin" diye uğur böceği saat. "Sen bizim prensesimizsin." diyerek kraliçe tacı broşu da yine arşivimde anılarıyla.

Her bir hediyesinin kartı, hediyelek karton çantası, seçtiği hediyesi kadar zarif olduğu kadar romantizm içerirdi. Bu inceliklere İngiliz "touched" der. Kiřiye has dokunuştur bu.

Ođlum Utku ile gelinim Hazal Nienke'nin İstanbul'daki düğün davetine en yoğun gecelerden birinde vakit ayırarak Mehmet Bey ile icabet etmesi, sohbeti, güzel sözleri, dilekleri ve özenli armağanı, kartı da anılarımızda yer alacak. Yüređi güzel bir kadındı, güzel gözlerinden yansıdığı gibi.

Nispetiye'deki evimizden yeni döndük Suadiye'deki evimize. Sevgili Deniz Hanım'ı güzel gözlerine izdüşüm balkonda denizin farklı tonlarındaki mavilikleri, yeşillikleri, lacivertlikleri ile anarak kaleme aldım. Aslında biraz da Suadiye'ye dönmeyi bekledim kaleme almak için. Zira armağanları bu evimizdeydi.

Şamdanlı, mumlu, özenli sofralarda, yılbaşındaki güzel süslemelerde kendisini de aklıma geldikçe "Denise'in dokunuşu" ile anacağım.

Nur içinde yatınız, mumlar, şamdanlarla. Mekânınız yaşamınız içinde yaşattığınız, yansıttığınız romantizmin ışıltıları olan güzelliklerle dolsun sevgili Deniz Hanım.

Haziran 2022